

[Madsen-Mygdal.]

og med hvor stor Dygtighed og Veltalenhed det bliver sagt —, at hvis de nugældende Aftaler om Lønninger, gældende for en helt anden Tid, Aftaler om forkortet Arbejdstid o. s. v., fornyes eller muligvis føres videre i samme Retning, og de hidtidige Priser for Varer, der udelukkende fremstilles her i Landet for et helt eller delvis beskyttet Hjemmemarked, opretholdes, vil der opstaa en Arbejdsløshed, en Mangel paa Beskæftigelse, som vi aldrig før har set Sidestykke til.

Jeg ved nok, at Socialdemokraterne siger, at det kan ikke være anderledes med det elendige Samfund, vi har nu. Naar det kniber, er det Folkklaringen, at Samfundet duer ikke; vi har hørt den Anskuelse ført frem, at vi skulde have en helt anden Samfundsordning, den socialistiske Samfundsordning, saa vilde det blive bedre. Jeg vil dertil sige, at der er ikke noget i Vejen med Samfundet. Det, som er i Vejen, er hele den Organisationstvang, som først og fremmest Socialdemokraterne har Ansvaret for og har ført an i, det er hele denne Tvang, som er Skyld i Ulykken.

Nu til Foraaret skal vi igen have den aarlige Diskussion mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer. Vi ser, at der lægges op dertil paa sædvanlig Maade. Det forberedes paa den Maade, at vi hører fra Arbejderside: Vi maa have højere Løn og kortere Arbejdstid, og fra Arbejdsgiverside det modsatte, i alt Fald, at Lønnen maa sættes ned. Man faar Indtrykket af, at eftersom vi viseligt har indrettet os med en Forligsinstitution, hvis Opgave det er at mægle, i Regelen ved at skære midt over, gælder det for Parterne om at gaa saa langt ud til Siderne, da Forligsmanden i Regelen falder ned midt imellem dem, at man kan vente sig noget, hvad man ikke vilde kunne, hvis man ikke var gaaet langt ud til Siderne. Men vi præpareres til at følge de Konsekvenser, der kan opstaa, med den største Spænding og Interesse, fordi det drejer sig om saa forfærdelig meget.

Navnlig er det Spørgsmaal, som stilles frem for os, dette: Bliver det til Arbejdskamp til Foraaret eller til Arbejdskraft? og vi skal jo alle sammen ønske, at det bliver Arbejdskraft. Jeg vil sige, at en Arbejdskraft, hvorunder der gaar mægtige Værdier til Spilde med det Resultat, at den stærkeste Part, jeg kan sige den mest brutale Part, fastsætter Betingelserne uden Hensyn til, hvad der er ret og billigt, og hvad der er tjenligt for Erhvervslivet, en saadan Kamp er fuldkommen taabelig, saa meget mere som

det til syvende og sidst bliver alle Forbrugere, der kommer til at betale Gildet, betale Omkostningerne. Men jeg maa rigtig nok føje til, at en Arbejdskraft, hvis denne kun betyder, at man fastlægger den kommende Tids Arbejdsløshed i hidtil ukendt Omfang og ødelægger baade Produktion og Omsætning for det paagældende Erhverv, en saadan Kraft er ikke mindre taabelig og ødelæggende, den virker lige saa skadeligt paa Erhvervslivet.

For øvrigt vil jeg gerne sige, at i mange Tilfælde er den store Modsætning mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, som bliver fremstillet — vi ser i disse Dage, hvorledes de udveksler Noter, og de synes ikke at være venlige overfor hinanden —, ikke saa stor, som den kunde se ud til. Mestre og Svende indenfor Byggefaget f. Eks. har meget let ved at finde hinanden, meget lettere, end man tror, eller end de giver det Udseende af. Det er jo nemlig saaledes, at den korte Arbejdstid og den højere Løn, der nu hersker, tjener begge Parter paa. Det er hele Befolkningen, alle dem, der skal have Tag over Hovedet, hvad enten det nu er Ejere eller Lejere, dem, der skal have bygget Fabrikker, Stalde, eller hvad det nu kan være, der maa betale. Den eneste Fare ved at gaa for vidt er, at der ikke bliver Arbejde paa de Vilkaar, Parterne i Fællesskab har fastsat. Men denne Fare er lige stor for begge Parter, den er de ogsaa fælles om.

Hvad jeg her har sagt om Arbejds-overenskomsterne, gælder lige saa fuldt de Prisaftaler, som erhvervsdrivende og handlende fastsætter i god Forstaaelse med hinanden. Enhver, som kender lidt til disse Forhold, vil vide, at det, man kalder fri Prisdannelse i vore Dage lige saa fuldt som en fri Løndannelse er helt udelukket for et meget stort Antal af Varegrupper, der fremstilles her i Landet. Der er et stadig stigende Tal af danske industridrivende, som de senere Aar er gaaet over til den Metode, at de ikke blot bestemmer, hvad de vil sælge Varerne for fra Fabrik til de handlende, men ogsaa, hvad de handlende skal tage for Varerne i deres Butikker, og hvis der endnu findes nogle handlende her i Landet, der har lidt igen af den gamle Købmandsaand, der hylder det Princip, at det er bedre at have en stor Omsætning og en lille Avance, end det er forud at fastlægge en meget stor Avance og have en hændende Omsætning — hvis der findes saadanne, og det gør der heldigvis endnu, ja, saa trues de, ikke blot trues, men forfølges de med Boykot og med Leveringsstandsning.